

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Kritériá pre určenie obvyklého pobytu dieťaťa v súvislosti s posudzovaním právomoci slovenského súdu**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 23CoP/43/2019 zo dňa 10. 7. 2019
- 2. K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/241/2018 zo dňa 26. 6. 2019
- 3. K vysloveniu podozrenia o konflikte záujmov verejne činnej osoby v súvislosti s ochranou jej osobnosti**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/101/2018 zo dňa 20. 6. 2019
- 4. K právu úpadcu na podanie oznámenia o ukončení podnikania**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 14S/27/2017 zo dňa 21. 6. 2018
- 5. K alkoholizmu ako k dôvodu pre vrátenie daru**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4Co/4/2019 zo dňa 23. 5. 2019
- 6. K premlčaniu nároku na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu osobou nemajúcou uzavretú zmluvu o odbere po smrti pôvodného odberateľa**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 3009/2017 zo dňa 13. 12. 2018
- 7. K protokolu o zisťovaní príčin pracovného úrazu a jeho prerokovaní**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžk/22/2017 zo dňa 8. 8. 2018
- 8. K rozhodnutiu zamestnávateľa o organizačnej zmene a nadbytočnosti zamestnanca**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/54/2018 zo dňa 7. 8. 2018
- 9. K spojeniu územného a stavebného konania**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/3/2018 zo dňa 23. 8. 2018
- 10. K vymedzeniu okruhu oprávnených z vecného bremena prechodu a prejazdu, ktoré bráni vykonateľnosti rozhodnutia**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/98/2019 zo dňa 4. 6. 2019
- 11. K zásahu do práva k ochrannej známke majiteľa použitím cudzej slovnej ochrannej známky v reklamnom oznámení používanom v systémoch platenej optimalizácie internetových vyhľadávačov**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 4931/2017 zo dňa 16. 4. 2018
- 12. Ak má súd rozhodnúť o výživnom na tvorbu úspor, musí byť už v čase jeho rozhodovania zriadený a označený osobitný účet maloletého**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/272/2017 zo dňa 31. 10. 2017
- 13. Odôvodnenie výpovede z nájmu bytu viacerými výpovednými dôvodmi nespôsobuje jej neurčitost'**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/353/2015 zo dňa 25. 10. 2016
- 14. K zámene petitu podľa § 137 písm. c) CSP s petitom podľa § 137 písm. d) CSP v prípade, ak oba petitý vedú k rovnakému výsledku**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/49/2018 zo dňa 30. 5. 2019
- 15. Rozhodnutie o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/158/2017 zo dňa 23. 8. 2018

1. Kritériá pre určenie obvyklého pobytu dieťaťa v súvislosti s posudzovaním právomoci slovenského súdu

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 23CoP/43/2019 zo dňa 10. 7. 2019

Anotácia:

Navrhovateľka, stará matka maloletého dieťaťa sa návrhom vo veci samej domáha zverenia maloletého dieťaťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti potom, ako matka maloletého dieťaťa, dcéra navrhovateľky zomrela. Navrhovateľka navrhovala zároveň vydať neodkladné opatrenie, ktorým sa domáhala zverenia maloletého dieťaťa do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, do rozhodnutia vo veci samej z dôvodu, že otec dieťaťa sa mal vyjadriť, že s dieťaťom odíde do Švajčiarska, kde pracoval a pracuje. Z tvrdenia otca dieťaťa je zrejmé, že dieťa sa nenachádza na Slovensku, žije vo Švajčiarsku a keďže je tam legálne, je možné uvažovať o zmene obvyklého pobytu dieťaťa, čo má rozhodujúci vplyv na právomoc slovenského súdu vo veci (nariadenia neodkladného opatrenia a vo veci samej) konať a rozhodovať.

Právna veta:

- I. Vychádzajúc z judikatúry medzinárodných inštitúcií, najmä Európskeho súdneho dvora, sa obvyklý pobyt chápe ako miesto, ktoré odrzkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia.
- II. Obvyklý pobyt dieťaťa je určený na základe súhrnu osobitných skutkových okolností každého jednotlivého prípadu. Okrem fyzickej prítomnosti dieťaťa musia byť zohľadnené ďalšie faktory, z ktorých možno vyvodiť, že táto prítomnosť nemá dočasný alebo príležitostný charakter a že pobyt dieťaťa odrzkadľuje istú mieru začlenenia do sociálneho a rodinného prostredia. Do úvahy treba vziať najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, rodinné, sociálne väzby dieťaťa, úmysel rodičov usadiť sa s dieťaťom v inom štáte prejavujú určitými hmatateľnými krokmi (akým je napr. kúpa, nájom nehnuteľnosti). Pokiaľ ide o dieťa v nízkom veku, treba zohľadniť rodinné prostredie určené referenčnou osobou alebo osobami, s ktorými dieťa žije, ktoré ho skutočne opatrujú a starajú sa oň. Obvyklý pobyt dieťaťa nie je nemenný a môžu nastať skutočnosti, s ktorými je spojený právny následok zmeny obvyklého pobytu dieťaťa.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Právomoc

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 9

2. K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/241/2018 zo dňa 26. 6. 2019

Anotácia:

Rozsudok odvolacieho súdu napadol včas podaným dovolaním žalobca, pričom prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a z § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, ktoré bližšie nezdôvodnil. Namietal arbitrárnosť rozhodnutia, neumožnil odvolací súd, aby sa písomne mohol vyjadriť k predloženým dôkazom, pričom odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nedáva odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, keď bezdôvodne dospel k záveru, že žalovaný nedosahuje zisk, čo odvolací súd nechal takmer bez povšimnutia.

Právna veta:

Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

... dovolanie v časti, v ktorej sa namieta existencia procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, keď nebolo preukázané, že by došlo k nesprávnemu procesnému postupu tým, že by nebolo zachované rovné postavenie strán, ako aj že súdy správne nevyhodnotili vykonané dôkazy, teda že by došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces, treba odmietnuť ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: civilné konanie, dovolanie, dôvody dovolania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: § 420 písm. f) CSP

3. K vysloveniu podozrenia o konflikte záujmov verejne činnnej osoby v súvislosti s ochranou jej osobnosti

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/101/2018 zo dňa 20. 6. 2019

Anotácia:

Krajský súd Bratislava v predkladanom rozhodnutí posudzoval tvrdený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobkyne. Tento spočíval v tom, že žalovaný rozoslal na viacero e-mailových adries odborníkov zo sféry výkonu povolania žalobkyne e-mail, v ktorom vyslovil podozrenie, že žalobkyňa realizáciou konkrétnej činnosti v rámci výkonu svojej funkcie nezastupovala záujmy tých, v ktorých prospech mala konať, ale naopak pripravila podmienky, z ktorých bude profitovať jej rodina. Žalobkyňa sa proti tomuto tvrdeniu ohradila. Súd prvého stupňa posúdil uvedené konanie ako neoprávnený zásah do osobnosti žalobkyne a žalovanému uložil, aby sa jej ospravedlnil.

Krajský súd Bratislava s názorom súdu prvej inštancie nesúhlasil. Obvinenie z konfliktu záujmov na rozdiel od prvoinštančného súdu neposúdil ako skutkové tvrdenie, ale ako hodnotiaci úsudok. Na margo tohto tvrdenia následne uviedol, že v prípade podozrenia na konflikt záujmov verejne činnnej osoby musí byť rešpektované právo verejnosti toto podozrenie deklarovať, pretože je to fakticky jediný spôsob, ako možno podozrivú osobu s takýmto podozrením konfrontovať. Od každej verejne činnnej osoby je pritom legitímne požadovať, aby takúto konfrontáciu zniesla. S ohľadom na uvedené odvolací súd žalobu zamietol.

Právna veta:

Pokiaľ vznikne čo i len podozrenie, že osoba vo verejnej funkcii je určitým spôsobom prepojená na subjekty, vo vzťahu ku ktorým by mala vykonávať svoje práva a povinnosti, teda že je v tzv. konflikte záujmov, v zásade jediný spôsob ako môže verejnosť reagovať, je vysloviť toto podozrenie. Samozrejme vysloviť takéto podozrenie sa nedá inak, ako konfrontovaním konkrétnej osoby v možnom konflikte záujmov, ktorej sa to síce subjektívne môže dotknúť, ale objektívne ide o kritiku, ktorú musí každá verejne činná osoba znášať.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana osobnosti

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 11, § 13 ods. 1

4. K právu úpadcu na podanie oznámenia o ukončení podnikania

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 14S/27/2017 zo dňa 21. 6. 2018

Anotácia:

Súd riešil otázku, či je po vyhlásení konkurzu úpadca samostatne právne legitimovaný na taký právny úkon, akým je oznámenie o ukončení podnikania, alebo či osobou oprávnenou po vyhlásení konkurzu rozhodovať o tom, či sa bude alebo nebude pokračovať v prevádzkovaní podniku úpadcu, prípadne v akom rozsahu, je výlučne správca za ďalších podmienok stanovených v zákone č. 7/2005 Z. z.

Právna veta:

Je nesporné, že vyhlásením konkurzu oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku prechádza na správcu, ktorý koná v mene a na účet úpadcu. Konkrétne to pre posudzovaný prípad znamená, že za úpadcu vo veciach týkajúcich sa majetku koná výlučne správca. Uvedené sa následne premieta aj do aktívnej legitimácie správcu úpadcu začať súdne alebo iné konania, pričom iným konaním a to s poukazom na § 3 ods. 7 správneho poriadku je aj konanie vyúsťujúce do vydania opatrenia o ukončení podnikateľskej činnosti. Správny súd a rovnako všetci účastníci konania nepolemizujú o tom, že ukončenie podnikateľskej činnosti úpadcu má dosah na majetok podliehajúci konkurzu, pretože týmto je nielen majetok, ktorý patril úpadcovi v časti vyhlásenia konkurzu, ale aj majetok, ktorý úpadca nadobudol počas konkurzu, pričom nemožno vylúčiť, že vykonávaním podnikateľskej činnosti úpadca ďalší majetok, ktorý by podliehal konkurzu, nadobudne. Ďalej vo vzťahu k ustáleniu aktívnej legitimácie na podanie oznámenia o ukončení podnikania úpadcu, správny súd vychádzal z ustanovenia § 88 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z., v súlade s ktorým je posúdenie pokračovania alebo ukončenia prevádzkovania podniku vo výhradnej dispozícii správcu, pričom pokračovať v prevádzkovaní podniku je možné iba za súčasnej existencie živnostenského oprávnenia. Preto s poukazom na uvedené závery je namieste ustáliť, že na podanie oznámenia o ukončení podnikania je oprávnený výlučne správca úpadcu, ktorý pri zvažovaní tohto kroku vyhodnocuje záujmy veriteľov a to z pohľadu miery ich uspokojenia.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Konkurz a reštrukturalizácia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 7/2005 Z. z. – § 44 ods. 1, § 47 ods. 5, § 88 ods. 1

5. K alkoholizmu ako k dôvodu pre vrátenie daru

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4Co/4/2019 zo dňa 23. 5. 2019

Anotácia:

Predkladané rozhodnutie bolo vydané v spore o vrátenie daru; hrubé porušenie dobrých mravov odôvodňuje vznik nároku na vrátenie daru malo spočívať v konaní obdarovaného, ktorý sa dopúšťal nadmerného požívania alkoholu. Po jeho požití následne opakovane urážal žalobkyňu a vulgárne sa o nej vyjadroval, nedokázal sa kontrolovať a nedodržiaval základné hygienické návyky. Tento stav sa následne prejavil aj na psychickom zdraví žalobkyne a jej syna. Súd prvej inštancie žalobe na vrátenie daru vyhovel, keď konanie obdarovaného podľa jeho názoru naplnilo znaky hrubého porušenia dobrých mravov.

Po odvolaní podanom zo strany obdarovaného o veci rozhodoval Krajský súd Trenčín. Tento upozornil, že nie každé nadmerné požívanie alkoholu, po ktorom má človek vo vzťahu k iným ľuďom nepríjemné prejavy, možno považovať za hrubé porušovanie dobrých mravov umožňujúce požadovať vrátenie daru. V danom prípade však súhlasil s rozhodnutím súdu prvej inštancie najmä z toho dôvodu, že nepríjemné excesy obdarovaného pretrvávali dlhšiu dobu a spôsobili negatívne následky na psychike darkyne a jej syna.

Právna veta:

- I. Vzťahy medzi stranami sporu sa zhoršovali a ich partnerský vzťah bolo možné časom charakterizovať ako problematický a v dôsledku vzájomných nezhôd ako nie fungujúci z hľadiska komunikácie, v dôsledku čoho dochádzalo k vzájomným nedorozumeniam. V takýchto prípadoch je však potrebné rozlíšiť, či ide o nezhody, ktorých dôsledkom sú bežné konfliktné prejavy, alebo či správanie jednej zo strán (v tomto prípade obdarovaného) presahuje túto bežnú úroveň do takej miery, že ním dochádza k porušovaniu dobrých mravov vo vzťahu k druhej strane, prípadne jej blízkym osobám. Je zrejmé, že všetky dôvody, ktoré žalobkyňa podrobne špecifikovala v písomnej výzve na vrátenie daru, neboli v spore jednoznačne preukázané, t.j. každý jeden uvedený dôvod osobitne. Nemožno však opomenúť skutočnosť, že dôvody, ktoré boli významné z hľadiska posúdenia konania žalovaného ako hrubo porušujúce dobré mravy, boli vykonaným dokazovaním zistené. Nie je totiž podstatné, či sa v konaní preukážu všetky dôvody uvádzané v jednostrannom úkone darcu (odvolanie daru), ale iba, a predovšetkým tie, ktoré možno vyhodnotiť ako také, ktoré odôvodňujú vrátenie daru.
- II. Východiskovým bodom priebehu udalostí, významných medzi stranami sporu z hľadiska vrátenia daru, bolo nadmerné požívanie alkoholu zo strany žalovaného. Správanie po nadmernom požívaní alkoholu máva rôzne formy. Nikdy nie je okoliu príjemné, ale nie vždy rozporné s dobrými mravmi. V tomto prípade sa žalovaný správal tak, že opúšťal elementárne hygienické návyky a strácal kontrolu nad sebou samým. V konaní bolo preukázané (napokon skutočnosť, že má problém s alkoholom čiastočne priznal aj žalovaný), že v dôsledku požitia alkoholu neboli excesy v správaní žalovaného iba jednotlivou udalosťou, ale pretrvávali dlhšiu dobu. Z uvedeného možno prijať záver, že žalovaný vytvoril žalobkyňi, ako aj svojmu synovi svojím správaním najmä v spoločnom obydľí prostredie nepokoja, vulgarizmov, strachu, izolovanosti. S takýmto prostredím boli žalobkyňa a syn veľmi často konfrontovaní a nemožno mať preto pochybnosti o negatívnom dopade na psychiku žalobkyne a zdravotný stav syna.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Vrátenie daru

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 630

6. K premlčaniu nároku na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu osobou nemajúcou uzavretú zmluvu o odbere po smrti pôvodného odberateľa

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 3009/2017 zo dňa 13. 12. 2018

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky rieši otázku premlčacej doby pri nároku na náhradu škody spôsobenej osobou, ktorá po smrti pôvodného odberateľa odoberá v jeho byte plyn napriek tomu, že nemá uzatvorenú zmluvu o odbere.

Právna veta:

Osoba, ktorá po smrti pôvodného odberateľa odoberá v jeho byte plyn napriek tomu, že nemá uzavretú zmluvu o odbere, je prinajmenšom uzozumená s neoprávnenosťou svojho konania a so spôsobením škody dodávateľovi. Nárok na náhradu za neoprávnený odber plynu sa tak premlčuje v objektívnej desaťročnej premlčacej dobe.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Náhrada škody, Premlčanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 106 ods. 2

7. K protokolu o zisťovaní príčin pracovného úrazu a jeho prerokovaníu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžk/22/2017 zo dňa 8. 8. 2018

Anotácia:

Sťažovateľ tvrdil, že krajský súd v spore neprejednával a nezisťoval, či záver protokolu o pochybeniach na strane sťažovateľa je správny, keďže v tomto smere nevykonával dôkazy. Bez toho, aby vykonal akékoľvek dokazovanie vo veci porušenia predpisov na strane sťažovateľa uzavrel, že je zodpovedný za pracovný úraz poškodeného. Sťažovateľ preto zastáva názor, že krajský súd nedal odpovede na podstatné argumenty sťažovateľa a rozhodnutie považuje za arbitrárne, jednostranné a v rozpore s princípmi spravodlivosti. Nenáležitým a nepreskúmateľným odôvodnením znemožnil súd sťažovateľovi, aby sa relevantne bránil.

Právna veta:

Najvyšší súd považuje za potrebné k veci uviesť, že protokol o zisťovaní príčin pracovného úrazu predstavuje podklad pre rozhodnutie, ktorým sa predbežne vyhodnocuje zistený skutkový stav, oboznamujú sa dôkazy a zamestnávateľovi sa v ňom ukladajú neodkladné opatrenia, ktoré je povinný prijať na odstránenie zistených nedostatkov. Vykonávanie šetrenia inšpektorov, ako aj postup pri vyhotovovaní protokolu sa neriadi ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, má preto neformálny charakter, upravený osobitným predpisom, v tomto prípade zákonom o inšpekcii práce. Protokol (s prípadným dodatkom) teda obsahuje len predbežné zistenia, z ktorých následne vychádza ďalšie konanie, napr. konanie o uložení pokuty. Až toto následné konanie sa riadi správnym poriadkom, v ktorom má účastník procesné práva predkladať návrhy na ďalšie dokazovanie a preukazovať zníženie svojej miery zavinenia, napr. neplnením povinnosti iných zodpovedných osôb.

Prerokovaním sa rozumie oboznámenie sa dotknutého subjektu so zistenými nedostatkami a navrhovanými alebo nariadenými opatreniami, ku ktorým sa môžu tieto subjekty vyjadriť. S cieľom zabezpečiť právnu istotu dozorovaných subjektov ustanovuje zákon inšpektorovi práce povinnosť zaoberať sa pri vyhotovovaní protokolu o výsledku inšpekcie práce vyjadreniami a dokladmi, ktoré uplatní alebo predloží zamestnávateľ alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, len počas výkonu inšpekcie práce, a to do okamihu prerokovania protokolu. Ak sú návrhy, dôkazy alebo námietky predložené po prerokovaní protokolu, inšpektor práce nemusí na ne prihliadať. Zámerom je zabrániť nekalému konaniu zo strany kontrolovaných osôb (dodatočné vyhotovovanie dokladov, dodatočné svedecké výpovede). Dodatok k protokolu má slúžiť k zdôrazneniu presvedčivosti záverov protokolu po tom, čo boli vo vyjadrení k nemu spochybnené.

Právna oblasť: Pracovné právo, Správne právo

Právny inštitút: Inšpekcia práce

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 125/2006 Z. z. – § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1

8. K rozhodnutiu zamestnávateľa o organizačnej zmene a nadbytočnosti zamestnanca

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/54/2018 zo dňa 7. 8. 2018

Anotácia:

Na základe rozhodnutia riaditeľky žalovaného bola u žalovaného vykonaná organizačná zmena spočívajúca v zrušení aktívneho úseku, ktorého náplň sa včlenila do opatrovateľsko-ošetrovateľského úseku. Žalobkyni, ktorá pracovala na aktívnom úseku na pozícii ergoterapeut, bola ponúknutá práca na rovnakej pozícii s čiastočne zmenenou náplňou a s väčším rozsahom pracovného úväzku na opatrovateľsko-ošetrovateľskom úseku, ktorú však žalobkyňa odmietla. Z týchto dôvodov žalovaný tvrdil, že je oprávnený uplatniť voči nej výpoveď pre nadbytočnosť.

Právna veta:

Rozhodnutím zamestnávateľa o organizačnej zmene, vzhľadom na ktoré sa zamestnanec stane nadbytočným, je medziiným rozhodnutie o znížení stavu zamestnancov za účelom zvýšenia efektívnosti práce. Zvýšenie efektívnosti práce môže však zamestnávateľ dosiahnuť aj rozhodnutím o organizačnej zmene, pri ktorej dôjde k úprave pracovného času, napríklad vtedy, keď má rovnaké úlohy plniť ten istý počet zamestnancov, avšak pracujúcich v skrátenom pracovnom čase. Zvýšenie efektívnosti práce, ktoré zamestnávateľ sleduje takouto organizačnou zmenou (zníženie jeho výdavkov na mzdy zamestnancov – v súvislosti s tým viď § 49 ods. 4 Zákonníka práce) možno totiž týmto spôsobom dosiahnuť rovnako ako v prípade celkového zníženia fyzického počtu zamestnancov vykonávajúcich prácu v ustanovenom týždennom pracovnom čase.

Inou je však situácia, keď zamestnávateľ rozhodne, že v budúcnosti je pre neho síce naďalej potrebná práca zamestnanca toho istého druhu, avšak nie v doteraz dohodnutom kratšom pracovnom čase (§ 49 ods. 1 Zákonníka práce), ale v ustanovenom (dlhšom) týždennom pracovnom čase (§ 85 Zákonníka práce). V takom prípade už nemožno uvažovať o tom, že by sa zamestnanec v dôsledku takejto organizačnej zmeny stával nadbytočným, lebo ním dosiaľ vykonávaná práca určitého druhu (náplne) sa v príčinnej súvislosti s organizačnou zmenou nestala pre zamestnávateľa nepotrebnou.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Výpoveď daná zamestnávateľom

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 311/2001 Z. z. – § 63 ods. 1 písm. b)

9. K spojeniu územného a stavebného konania

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžo/3/2018 zo dňa 23. 8. 2018

Anotácia:

Krajský súd rozsudkom v znení opravného uznesenia zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia Okresného úradu XY odbor výstavby a bytovej politiky, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie obce, ktorým obec, ako stavebný úrad, povolila v spojenom územnom a stavebnom konaní stavbu označenú ako: „Terénne úpravy a zriadenie vjazdu k rodinnému domu“. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že predmetom súdneho prieskumu môžu byť len tie námietky vznesené v žalobe (žalobné dôvody), ktoré už boli uplatnené v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu a s ktorými sa musel žalovaný ako odvolací orgán vysporiadať vo svojom druhostupňovom rozhodnutí. Z uvedených dôvodov tak súd námietky žalobkyne, že postup stavebného úradu, keď vykonal spojené územné a stavebné konanie nebol správny a v súlade s platnou právnou úpravou a že stavebný úrad mal v prvom rade vydať rozhodnutie o využití územia spojené s rozhodnutím o umiestnení stavby a až následne malo byť vydané stavebné povolenie, a preto neboli splnené podmienky na to, aby stavebný úrad rozhodoval v spojenom územnom a stavebnom konaní, a namietanú nepreskúmateľnosť projektovej dokumentácie, neuplatnené žalobkyňou v podanom odvolaní nemohol skúmať ani na ne prihliadať.

Právna veta:

Odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 39a ods. 4 Stavebného zákona umožňuje stavebnému úradu spojenie územného konania o umiestnení stavby so stavebným konaním pri jednoduchej stavbe alebo jej prístavbe a nadstavbe, ak sú podmienky umiestnenia jednoznačné vzhľadom na pomery v území. V predmetnej veci bolo predmetom žiadosti o vydanie stavebného povolenia na stavbu oporného múru, ktorý je podľa § 139b ods. 1 písm. d/ Stavebného zákona jednoduchou stavbou. Požiadavka žalobkyne, aby rozhodnutiu o umiestnení stavby predchádzalo rozhodnutie o využívaní územia teda nie je dôvodná, nakoľko v súvislosti s povoloanou stavbou nebolo potrebné vykonať terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení územný systém ekologickej stability, vzhľad krajiny, využitie významných krajinných prvkov alebo odtokové pomery v území. Stavebný úrad, ktorému boli podmienky umiestnenia vzhľadom na pomery v území jednoznačné, ako aj tie vyplývajú z rozsiahlej dokumentácie, bol oprávnený spojiť územné konanie o umiestnení stavby so stavebným konaním, preto námietky žalobkyne, že v prvom rade mal stavebný úrad vydať rozhodnutie o využití územia, spojené s rozhodnutím o umiestnení stavby a až následne malo byť vydané stavebné povolenie, nie sú dôvodné. Pre úplnosť dodáva, že spojením územného konania o umiestnení stavby so stavebným konaním nebola žalobkyňi odňatá možnosť vznášať, ako účastníčka konania, námietky a pripomienky, čo aj využila.

Právna oblasť: Stavebné právo

Právny inštitút: Územné a stavebné konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 50/1976 Zb. – § 39a ods. 4, § 139b ods. 1 písm. d)

10. K vymedzeniu okruhu oprávnených z vecného bremena prechodu a prejazdu, ktoré bráni vykonateľnosti rozhodnutia

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/98/2019 zo dňa 4. 6. 2019

Anotácia:

Okresný súd nariadil neodkladné opatrenie spočívajúce v povinnosti strieť prechod peši a prejazd motorovými vozidlami žalobcami a inými žalobcami poverenými osobami cez pozemok. Odvolací súd po preskúmaní veci, zohľadňujúc najmä citovanú zákonnú úpravu a skutočnosti uvádzané jednak v dôvodoch návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj s prihliadnutím na neskoršie procesné podania strán sporu (odvolanie, replika a duplika) nepovažoval v danej veci za naplnené základné zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia a nestotožnil sa s prijatým záverom súdu prvej inštancie, že boli v danej veci splnené podmienky podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP na vyhovie návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia.

Právna veta:

Absolútnu neurčitost však je nutné konštatovať predovšetkým vo vzťahu k vymedzeniu osôb oprávnených v zmysle návrhu žalobcov na výkon práva z vecného bremena, pokiaľ sa domáhali zriadiť práva prechodu a prejazdu cez dotknutú parcelu vo výlučnom vlastníctve žalovanej nielen v prospech žalobcov, ale aj maximálne nekonkretizovanému okruhu ďalších „osôb žalobcami poverenými“. Je ľahko predstaviteľné, že takéto nekonkrétne a neurčité vymedzenie oprávnených osôb má obrovský potenciál v praxi vyvolávať nezhody, rozbroje, nejasnosti a nedorozumenia, čomu je, v záujme sledovania zachovania vyváženej rovnováhy práv a povinností strán a porporcionality v obmedzení práv a ukladaní povinností, nevyhnutné predchádzať a zamedzovať. Tieto nejasnosti a neurčitost v navrhovanom znení neodkladného opatrenia už samé osebe bránili jeho nariadeniu, nakoľko výsledkom je nevykonateľné rozhodnutie s nekonkretizovaným okruhom uložených povinností a práv z neho vyplývajúcich.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Petit, Neodkladné opatrenie, Vecné bremená

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 127 ods. 1 písm. d), § 132 ods. 1, § 326, § 327 40/1964 Zb. – § 151o ods. 1, 3

11. K zásahu do práva k ochrannéj známke majiteľa použitím cudzej slovnej ochrannéj známky v reklamnom oznámení používanom v systémoch platenej optimalizácie internetových vyhľadávačov

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 4931/2017 zo dňa 16. 4. 2018

Anotácia:

Publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sa týka jednej z podob zásahu do práva k ochrannéj známke majiteľa, a to použitím cudzej slovnej ochrannéj známky v reklamnom oznámení používanom v systémoch platenej optimalizácie internetových vyhľadávačov. Podľa názoru dovolateľky posúdili konajúce sudy túto otázku v rozpore s judikatúrou SDEU. Tvrdila, že žiadna z posudzovaných inzercí nevedla a ani nemohla viesť bežne informovaného užívateľa internetu k pochybnostiam, či ide o výrobky či služby majiteľa ochrannéj známky alebo tretej osoby.

Právna veta:

Použitím cudzej slovnej ochrannéj známky v reklamnom oznámení používanom v systémoch platenej optimalizácie internetových vyhľadávačov došlo k zásahu do práva k ochrannéj známke majiteľa.

Právna oblasť: Právo duševného vlastníctva

Právny inštitút: Ochranné známky

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 506/2009 Z. z. – § 8
513/1991 Zb. – § 45, § 48
pre ČR: 441/2003 Sb. – § 8 odst. 2

12. Ak má súd rozhodnúť o výživnom na tvorbu úspor, musí byť už v čase jeho rozhodovania zriadený a označený osobitný účet maloletého

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/272/2017 zo dňa 31. 10. 2017

Anotácia:

Odvolačný súd v posudzovanej veci zistil, že výroky odvolaním napadnutého rozsudku nemajú zákonom ustanovené náležitosti (atribúty), nie sú určité, preto sú nepreskúmateľné a vo svojej podstate sú nevykonateľné. Okresný súd uložil matke do troch dní odo dňa vyhlásenia rozsudku založiť maloletému vinkulovaný účet, na ktorý sa budú zasielať peniaze a potvrdenie o založení tohto účtu v tejto lehote zaslať (piaty výrok), hoci v treťom výroku rozsudku uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého a na tvorbu úspor k rukám matky.

Právna veta:

Pretože výživné je určené na tvorbu úspor, nie je možné uložiť povinnému rodičovi (otcovi), aby ho platil k rukám druhého rodiča, ale na osobitný účet maloletého, ktorý nielenže musí v čase rozhodovania súdu o výživnom na tvorbu úspor zriadený na tento účel, ale jeho údaje musia byť známe súdu už v čase jeho rozhodovania. Vzhľadom na uvedené odvolací súd okresným súdom zvolený postup, keď uložil otcovi povinnosť platiť výživné na tvorbu úspor k rukám matky a následne uložil matke zriadiť vinkulovaný účet, považuje v rozpore s ustanovením § 63 ods. 3 Zákona o rodine.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 36/2005 Z. z. – § 63 ods. 3

13. Odôvodnenie výpovede z nájmu bytu viacerými výpovednými dôvodmi nespôsobuje jej neurčitost'

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/353/2015 zo dňa 25. 10. 2016

Anotácia:

Odvolaateľka v odvolaní uviedla, že v súlade s § 711 ods. 2 Občianskeho zákonníka dôvod výpovede musí byť vo výpovedi skutkovo vymedzený tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, inak je výpoveď neplatná. Dôvod výpovede nemožno dodatočne meniť. Keďže vo výpovedi bolo uvedených viac ako jeden dôvod, takúto výpoveď považovala odvolaateľka za neurčitú s poukazom na ust. § 34, § 37 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Právna veta:

Zákon nevylučuje, aby výpoveď z nájmu bytu bola daná aj z viacerých výpovedných dôvodov, toto nespôsobuje jej neurčitost', pretože môžu nastať situácie, že nájomca naplní viac dôvodov výpovede; pre platnosť výpovede potom bude postačovať, ak aspoň jeden z výpovedných dôvodov môže mať za následok skončenie nájmu výpoveďou.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Nájom bytu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 711

14. K zámene petitu podľa § 137 písm. c) CSP s petitom podľa § 137 písm. d) CSP v prípade, ak oba petity vedú k rovnakému výsledku

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/49/2018 zo dňa 30. 5. 2019

Anotácia:

Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaná ako podielová spoluvlastníčka predmetných nehnuteľností porušila predkupné právo žalobcu ako ďalšieho podielového spoluvlastníka týchto nehnuteľností tým, že pred prevodom svojho spoluvlastníckeho podielu formou jeho vloženia ako nepeňažného vkladu do spoločnosti žalovaného 1/, neponúkla spoluvlastnícky podiel na odkúpenie žalobcovi, resp. ostatným podielovým spoluvlastníkom a nešlo ani o prevod na žalovaného 1/ ako blízku osobu.

Obaja žalovaní sa odvolali a odvolanie právne odôvodnili ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, teda tým, že súd prvej inštancie vychádzal pri svojom rozhodovaní z nesprávneho právneho posúdenia veci. V prípade žalobcom podanej žaloby nešlo o žalobu podľa ust. § 137 písm. c) CSP, ale o žalobu podľa ust. § 137 písm. d) CSP týkajúcu sa určenia právnej skutočnosti – neplatnosti právneho úkonu, pri ktorej sa naliehavý právny záujem nevyžaduje. Žalobou podľa ust. § 137 písm. d) CSP možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Žalobcovi ale zo žiadneho osobitného právneho predpisu nevyplýva možnosť podať žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu, pretože takýmto nie je ani ust. § 140 OZ.

Právna veta:

- I. Ak by vo vzťahu k ust. § 137 písm. d) CSP nemalo byť ust. § 34 ods. 2 katastrálneho zákona považované za osobitnú úpravu, znamenalo by to, že sa prijatím Civilného sporového poriadku stalo ustanovenie § 34 ods. 2 katastrálneho zákona obsolentným (už prakticky nepoužiteľným), k čomu podľa odvolacieho súdu nová procesno-právna úprava nesmerovala.
- II. Ak právna úprava akceptuje súdne rozhodnutie o neplatnosti právneho úkonu ako do katastra nehnuteľností zapísateľný výsledok sporového konania iniciovaného na podklade ust. § 137 písm. d) CSP, treba pripustiť aj žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu, ak táto neznamená len parciálne riešenie daného problému a ak sa ňou odstráni právna neistota, t. j. právne postavenie strán sporu sa stane istým bez toho, že by muselo nasledovať ešte ďalšie súdne konanie. Ak teda súdne rozhodnutie je v konkrétnom prípade spôsobilé obnoviť stav zapísaný v katastri nehnuteľností pred neplatným právnym úkonom, žalobu o určenie jeho neplatnosti nemožno a priori vylúčiť ako procesne neprípustnú. Podľa odvolacieho súdu len takýto výklad zodpovedá úmyslu zákonodarcu „vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej“. Práve v rozpore s uvedeným by bolo konštatovanie, že formálne je žaloba o neplatnosť právneho úkonu k nehnuteľnosti podľa § 137 písm. d) CSP neprípustná (i keď by inak uspokojivo riešila daný právny vzťah) a treba podať žalobu o určenie, že tu právo je alebo nie je, lebo tým by práve došlo k zbytočnému rozmnoženiu sporov.
- III. Podľa odvolacieho súdu by nebolo ústavne akceptovateľným (viď aj čl. 3 ods. 1 Základných princípov Civilného sporového poriadku) zamietnuť žalobu žalobcu v zásade len vzhľadom na formuláciu žalobného petitu a tým nepriamo povedať, že si má na ochranu svojho právneho postavenia podať novú žalobu vychádzajúcu v podstatnom z toho istého skutkového základu, akurát s inak formulovaným petitom (znejúcim napr. na určenie spoluvlastníckeho podielu žalovanej ako pôvodnej podielovej spoluvlastníčky, ktorá jeho predkupné právo porušila). Jednoducho by nebolo správnym nútiť žalobcu k tomu, aby v podstate na rovnakých skutkových okolnostiach podal novú žalobu smerujúcu k opätovnému zápisu žalovanej ako podielovej spoluvlastníčky v katastri nehnuteľností (a riešiacu aktuálny zápis žalovaného ako podielového spoluvlastníka), ak ten istý výsledok je dosiahnuteľný už podanou žalobou. Zmyslom procesného práva je totiž poskytnutie ochrany subjektívnym právam vyplývajúcim z práva hmotného a nie vytváranie prekážok na ich presadenie. Podľa odvolacieho súdu nemožno uprednostniť striktnú aplikáciu procesnej normy na úkor spravodlivej ochrany porušeného práva.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Obsah žaloby

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 137 písm. c), d)

15. Rozhodnutie o schválení vykonania projektu pozemkových úprav je originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/158/2017 zo dňa 23. 8. 2018

Anotácia:

Žalobca sa domáhal určenia, že je vlastníkom pozemku, že uvedený spoluvlastnícky podiel na označenom pozemku patrí do dedičstva. Pre právne posúdenie veci považoval súd prvej inštancie za rozhodujúce, že sporný pozemok podliehal pozemkovým úpravám podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách a že v dôsledku rozhodnutia príslušného orgánu zaniklo vlastnícke právo k pôvodným pozemkom. Okresný súd preto žalobu zamietol. Žalobca podal odvolanie. Krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu a odvolanie zamietol. Žalovaný podal dovolanie. Najvyšší súd dovolanie odmietol.

Právna veta:

Pre právne posúdenie veci považoval súd prvej inštancie za rozhodujúce, že sporný pozemok podliehal pozemkovým úpravám podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách a že v dôsledku rozhodnutia príslušného orgánu zaniklo vlastnícke právo k pôvodným pozemkom. V tomto sporovom konaní nebolo možné „sanovať alebo reparovať“ prípadné nedostatky pri zisťovaní vlastníckych a užívacích vzťahov v konaní o ROEP a v konaní o pozemkových úpravách, „pretože by to znamenalo, že súd by nevyslovil deklaratórne rozhodnutie o tom, že žalobca je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, prípadne že jeho právna predchodkyňa bola vlastníčkou tejto nehnuteľnosti, a teda táto patrí do jej pozostalosti, ale by doplnil konštitutívne rozhodovanie pozemkového úradu o pozemkových úpravách a toto ich vlastníctvo nanovo vytvoril. Je totiž zrejmé, že k novovytvorenej parcele KN-C č.2417/1 v katastrálnom území G. vlastnícke právo žalobcovi ani C. M., rod. T., nikdy nesvedčilo. V prípade, že došlo nesprávnym postupom štátneho orgánu, či konaním žalovaného k bezdôvodnému obohateniu či spôsobeniu škody na úkor žalobcu, potom je možné tento stav napraviť len nárokom na náhradu škody, príp. na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vlastníckym rozhodnutím tak už urobiť nemožno.

Právna oblasť: Občianske právo, Správne právo

Právny inštitút: Vlastnícke právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 30/1991 Z. z., 40/1964 Z. z. – § 132